

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120255568
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6120255568.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Martina Štubniaka a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Janky Boroškovej, v právnej veci navrhovateľa: I. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. XX, XXX XX H. H., v konaní právne zastúpený JUDr. Lucia Podracká, advokátka so sídlom Lipová 30, 974 09 Banská Bystrica, IČO: 40 887 111 proti odporcovi : I. I. H. , C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. 11, XXX XX T., adresa na doručovanie I. XX, XXX XX H. H., o určenie výživného na plnoleté dieťa o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 14Pc/5/2020-441 z 19. januára 2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že odporcu zaviazal povinnosťou prispievať na výživu navrhovateľa výživným vo výške 200 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám navrhovateľa, počnúc dňom 12.03.2020 (I. výrok) Zročné výživné za obdobie od 12.03.2020 do 19.01.2022 vo výške 2 070 Eur zaviazal povinnosťou odporcu zaplatiť navrhovateľovi v mesačných splátkach vo výške 40 Eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia (II. výrok). V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol (III. výrok). Návrh odporcu na zrušenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi zamietol (IV. výrok). Zároveň rozhodol, že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/264/2012-99 zo dňa 29.01.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 15CoP/26/2013-120 zo dňa 15.05.2013 vo výroku o výživnom na Mateja Šila, nar. 18.02.2001 (V. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VI. výrok).

2. Súd prvej inštancie citujúc ust. § 62 ods. 1, 2, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 vety druhej a § 78 ods. 1 Zákona o rodine rozhodnutie odôvodnil tým, že naposledy bolo o určení výživného na navrhovateľa rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/264/2012-99 zo dňa 29.01.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 15CoP/26/2013-120 zo dňa 15.05.2013. V čase poslednej úpravy výživného mal navrhovateľ 12 rokov a navštevoval 6. ročník Základnej školy. Otec navrhovateľa dosahoval podľa jeho vyjadrenia príjem mesačne 400 Eur brutto, podľa priznania k dani z príjmov FO za rok 2011 základ dane bol vypočítaný vo výške 2 964,87 Eur. Zo strany súdu prvej inštancie bolo konštatované, že je schopný dosahovať príjem minimálne vo výške 781 Eur. Inú vyživovaciu povinnosť odporca nemal. Matka navrhovateľa dosahovala čistý mesačný príjem vo výške 666,84 Eur, poberala rodinné prídavky a uplatňovala si daňový bonus. Taktiež nemala žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

3. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že navrhovateľ je od roku 2019 študentom I. univerzity v H., Lekárskej fakulty, od začiatku štúdia v odbore všeobecné lekárstvo a od roku 2021 v odbore stomatológia. Pokiaľ ide o zmenu pomerov na strane navrhovateľa, súd prvej inštancie zistil, že k tejto došlo v minulosti opakovane, predovšetkým v súvislosti so školskou dochádzkou navrhovateľa (nástup na strednú školu a prechod medzi jednotlivými stupňami, následne nástup na vysokú školu), pričom posledná zmena je spojená s nástupom navrhovateľa na vysokú školu, s čím sú aj spojené zvýšené výdavky navrhovateľa, a to nielen vzhľadom na jeho vek, ale aj štúdium v zahraničí.

4. Navrhovateľovi zaniklo poberanie štipendia vo výške cca 50 Eur. Poberá príspevok na bývanie ubytovacieho štipendia cca 120 Eur na rok. Mesačné výdavky na ubytovanie na internáte predstavujú sumu cca 190 Eur mesačne. Cestovné do miesta štúdia do Brna od 18 Eur až do 24 Eur jedna cesta, strava mesačne od 280 Eur do 300 Eur, telefón a internet vo výške 20 Eur mesačne, študijná literatúra a šport 100 Eur mesačne, na ošatenie 150 Eur mesačne a hygienické potreby 20 Eur mesačne, t.j. spolu vo výške 880 Eur mesačne, ktoré súd prvej inštancie považoval za opodstatnené. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že navrhovateľ býva so svojou matkou. Tým že navrhovateľ študuje dva odbory dennou formou štúdia, súd prvej inštancie zistil, že nie je schopný si sám príležitostne brigádnickou činnosťou privyrobiť.

5. Pokiaľ ide o možnosti a schopnosti odporcu súd prvej inštancie zistil, že i v tomto smere nastala zmena pomerov. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že odporca v čase podania žaloby bol zamestnaný ako vysokoškolský pedagóg na Univerzite C. N. D. v Y., pričom v súčasnosti už túto prácu nevykonáva. Je živnostníkom a je jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti J. s. r. o. s tým, že vykonáva prekladateľskú činnosť, preklady z francúzskeho jazyka. Podľa vyjadrenia odporcu jeho priemerný hrubý mesačný príjem je 600 Eur. Odporca vyčíslil mesačné výdavky na sumu 1 100 Eur. Súd prvej inštancie neveril odporcovi, že jeho mesačný príjem predstavuje priemerne 600 Eur brutto, a nezobral do úvahy ani jeho príjem podľa ním podaných daňových priznaní z dani z príjmov FO a PO, pretože nezodpovedajú, vzhľadom na jeho výdavky, jeho reálnym schopnostiam, možnostiam dosahovať príjem v zmysle uvádzaných zákonných kritérií a dospel k záveru, že je v jeho reálnych možnostiach, schopnostiach dosahovať príjem minimálne vo výške priemernej mesačnej mzdy za druhý štvrtrok roku 2021, ktorá predstavuje 1 202 Eur, čím mal preukázaný zvýšený príjem v porovnaní s príjmom, ktorý dosahoval v čase poslednej úpravy výživného. Zistil, že odporca je výlučným vlastníkom garáže a osobného motorového vozidla zn. Citroen C3, rok výroby 2008 a inú vyživovaciu povinnosť nemá.

6. U matky navrhovateľa taktiež zistil zmenu pomerov a to minimálne vo výške príjmu. V súčasnosti je zamestnaná ako odborná asistentka na Katedre medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici s tým, že jej čistý priemerný mesačný príjem je vo výške 1 047,25 Eur. Taktiež podnikala pod obchodným mednom I. Y. G. C., avšak po podaní návrhu navrhovateľa dňa 01.07.2020 podnikateľskú činnosť ukončila. Nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, je vlastníčkou osobného motorového vozidla zn. Ford Fiesta a inú vyživovaciu povinnosť nemá.

7. Súd prvej inštancie v rámci skúmania zmeny pomerov konštatoval, že k tejto došlo na strane každého z účastníkov konania. U odporcu zistil príjem vyšší o 421 Eur a u matky navrhovateľa zistil príjem vyšší o 380,41 Eur. Zmenu pomerov zistil aj na strane navrhovateľa, nakoľko jeho nástupom na vysokoškolské štúdium a s tým spojené náklady presahujú náklady navrhovateľa z roku 2013 (t.j. sumu 562 Eur). Súd prvej inštancie návrhu navrhovateľa vyhovel len do sumy 200 Eur mesačne z hľadiska potenciality plnenia si vyživovacej povinnosti odporcu k navrhovateľovi a v ostatnej časti návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. Pri určení výšky výživného súd prvej inštancie zohľadnil aj príjem odporcu z obdobia, keď bol zamestnaný ako vysokoškolský pedagóg, nakoľko mal za to, že uvedený príjem slúžil odporcovi okrem iného aj na tvorbu úspor.

8. Súd prvej inštancie určil odporcovi aj povinnosť zaplatiť za obdobie od 12.03.2020 do 19.01.2022 (t. j. do rozhodnutia vo veci samej) zročné výživné v sume 2.070,- Eur (23 mesiacov x 90,- Eur), ktoré predstavuje rozdiel medzi doposiaľ určeným výživným vo výške 110,- Eur a zvýšeným výživným na sumu 200,- Eur, ktoré povolil odporcovi platiť v splátkach vo výške 40,- Eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok.

9. Pokiaľ ide o návrh odporcu na zrušenie vyživovacej povinnosti, súd prvej inštancie mal za preukázané, že navrhovateľ sa pripravuje na budúce povolanie dennou formou štúdia na Masarykovej univerzite v Brne a je zrejmé, že denná forma štúdia v dvoch odboroch na vysokej škole mu znemožňuje výkon pravidelnej pracovnej činnosti, bez ohľadu na možnosť vykonávať prácu a navrhovateľ nie je pre potreby určenia vyživovacej povinnosti schopný sám sa živiť, a preto návrh odporcu na zrušenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi zamietol. Súd prvej inštancie posudzoval tiež právo navrhovateľa na výživné od odporcu v súlade s dobrými mravmi, a to v kontexte konania účastníkov a v súslednosti ich úkonov v čase a mieste a napriek tvrdeniam odporcu, že určenie výživného je v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na § 75 ods. 2 Zákona o rodine, nezistil také správanie, ktorým by sa navrhovateľ zachoval voči odporcovi spôsobom, ktorý by odôvodňoval aplikáciu tohto ustanovenia. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

10. V zákonnej lehote podal proti rozsudku odvolanie odporca. Namietal, že súd prvej inštancie ho posudzoval oveľa prísnejšie ako matku navrhovateľa (posudzoval ich nesymetricky), čím porušil právo odporcu na spravodlivý proces, a to tým, že si vyžiadal výpisy z bankových účtov odporcu za obdobie 10 rokov a keď odporca požadoval rovnaký prístup aj k matke navrhovateľa, ako povinnej osobe, pri matke navrhovateľa súd prvej inštancie nepristúpil, hoci v jej prípade bolo čo preverovať (minimálne vzhľadom na nepomer medzi deklarovanými príjmami a výdavkami). Výpisy z bankových účtov navrhovateľa mohli preukázať, že matka navrhovateľa sa mohla na výžive a zabezpečovaní potrieb navrhovateľa podieľať v oveľa väčšej miere, než sa podieľa v súčasnosti.

11. Okrem toho odporca namietal, že súd prvej inštancie nezabezpečil ani výpisy bankových účtov navrhovateľa, ktoré by mohli ukázať, že navrhovateľ má príjmy, ktoré súdu navrhovateľ zatajil (príjmy z rôznych brigád). Odporca ďalej namietal, že súd prvej inštancie vôbec neposudzoval, že navrhovateľ dlhodobo koná v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľ dokázateľne odmieta poskytnúť odporcovi základnú pomoc, a to aj napriek tomu, že odporca ju špeciálne potrebuje (zdravotné problémy). Ďalej uviedol, že súd nesprávne interpretoval vyčíslenie nákladov z 27.12.2021, v ktorom je jednoznačne uvedené, že ide o náklady, ktoré „potrebuje vynaložiť mesačne“ (najmä v spojitosti s uspokojovaním základných potrieb), pričom zámerne „nehovorí o nákladoch, ktoré vynakladá“. Odporca konštatoval, že náklady vynakladá len do výšky svojich príjmov a prevyšujúca časť zostáva neuspokojená, alebo je nútený si na uvedený účel požičiavať. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie ako základ určenia výšky výživného použil fiktívny príjem (nevychádzal z reálnych príjmov odporcu), čím bolo porušené právo odporcu na slobodnú voľbu zamestnania a výrok súdu je v rozpore so zákonne garantovaným zákazom nútených prác.

12. Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu nevyjadril.

13. Krajský súd, ako súd odvolací podľa § 34 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

14. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozsudkom prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a vychádza z náležite a v dostatočnom rozsahu prevedeného dokazovania pri rešpektovaní procesných práv účastníkov konania. Prvoinštančný súd zistil skutočný stav veci v rozsahu zodpovedajúcom zákonnej potrebe rozhodnutia založeného na preskúmaní všetkých podstatných okolností, tak na strane odporcu ako i navrhovateľa. Odvolací súd považuje za správny záver prvoinštančného súdu, ktorý vzhľadom na vykonané dokazovanie zvýšil výživné na navrhovateľa zo sumy 110,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne počnúc dňom 12.03.2020 a v prevyšujúcej časti 300,- Eur návrh navrhovateľa zamietol a uložil odporcovi povinnosť zaplatiť ročné výživné v pravidelných 40,- Eur mesačných splátkach. Súd prvej inštancie správne rozhodol aj o návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi, ktorý zamietol z dôvodu, že navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť z dôvodu prípravy navrhovateľa na svoje budúce povolanie dennou formou štúdia (v dvoch odboroch) na Masarykovej univerzite v Brne ako aj z dôvodu, že súd prvej inštancie nezistil u navrhovateľa správanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré by odôvodňovalo aplikáciu § 75 ods. 2 Zákona o rodine a taktiež správne rozhodol aj o trovách konania, keď žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

15. Odvolací súd sa v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré je jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, poskytujúc tým dostatočnú oporu pre záver majúci vyjadrenie v jeho výrokovvej časti upravujúcej jednak rozsah vyživovacej povinnosti odporcu k navrhovateľovi ako aj výrokovvej časti, ktorou bol návrh odporcu na zrušenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi zamietnutý.

16. Odvolací súd konštatuje, že odporca v odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti alebo argumenty, ktoré by dôvodne spochybňovali správnosť napadnutého rozhodnutia. Skutkové zistenia, ich vyhodnotenia a právne posúdenie súdu prvej inštancie sú správne, a preto ich nie je potrebné opakovať.

17. Súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že došlo k zmene pomerov na strane navrhovateľa, keď od poslednej úpravy výživného uplynula doba 9 rokov a navrhovateľ v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie bol študentom Masarykovej univerzity v Brne, Lekárskej fakulty, od začiatku štúdia v odbore všeobecné lekárstvo a od roku 2021 v odbore stomatológia, s čím sú nepochybne spojené zvýšené výdavky na bývanie, stravu, cestovné do miesta štúdia (do Brna), telefón a internet, študijnú literatúru, šport, ošatenie, hygienické potreby a zároveň správne posúdil pomery u odporcu (povinného rodiča), u ktorého taktiež od posledného rozhodnutia súdu prvej inštancie došlo k zmene pomerov (odporca má príjem vyšší o 421,- Eur). Súd prvej inštancie taktiež správne prihliadol aj na potencialitu príjmov odporcu, keď pri výške výživného zohľadnil príjem odporcu z obdobia, keď bol zamestnaný ako vysokoškolský pedagóg.

18. Odvolací súd zdôrazňuje, že zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti, plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencialných príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potencionalne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, či dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný rodič berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné.

19. Odporca v konaní pred súdom nepreukázal žiadne objektívne dôvody, pre ktoré vzhľadom na svoje schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, či dopyt na trhu práce ako povinný rodič by nemohol dosiahnuť príjem, z akého vychádzal správne súd prvej inštancie na zabezpečenie opodstatnenej výživy navrhovateľa. Aj podľa odvolacieho súdu za tohto stavu bolo potrebné podľa § 78 ods. 1 Zákone o rodine pristúpiť k zmene prv určeného výživného a vzhľadom na preukázané zvýšené náklady na navrhovateľa, príjem odporcu, ktorý je vyšší o 421 Eur s prihliadnutím na potencialitu jeho príjmov a príjem matky navrhovateľa, ktorá prispieva aj svojou osobnou starostlivosťou o navrhovateľa, je úprava zvýšeného výživného zo sumy 110,- Eur na sumu 200,- Eur mesačne správna. Odvolací súd nevidel dôvod, aby zistený stav veci posúdil rozdielne, než súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne rozhodol aj o zročnom výživnom, ktoré stanovil správne, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

20. Odporca v odvolaní namietal, že navrhovateľ konal dlhodobo v rozpore s dobrými mravmi a to tak, že navrhovateľ odmietol odporcovi poskytnúť pomoc napriek tomu, že ju potrebuje z dôvodu zdravotných problémov.

21. Z vyjadrenia odporcu k návrhu navrhovateľa zo dňa 16.06.2020 vyplýva, že odporca rozpor z dobrými mravmi odôvodnil tým, že navrhovateľ mu spôsobuje citovú ujmu (ponižuje ho ako otca), dlhodobo ho ohovára, poškodzuje mu dobré meno, klame a nezaujíma sa o neho. Odporca poukázal na uznesenie č.k. 14Pc/5/2020-54 zo dňa 22.05.2020, ktorým okresný súd zamietol návrh odporcu na nariadenie neodkladného opatrenia, z ktorého mal podľa tvrdenia odporcu navrhovateľ vedieť, že má zdravotné problémy a potrebuje pomoc, no napriek tomu navrhovateľ nereagoval, nekontaktoval ho, ani sa mu nepokúsil pomôcť. Ako dôkaz, že navrhovateľ sa neplánuje správať do budúcnosti v súlade s dobrými

mravmi odporca predložil kópiu kresby, ktorú navrhovateľ nakreslil 30.08.2011 ako 10- ročný (čl. spisu 64).

22. Odvolací súd konštatuje, že odporca svoje tvrdenia nepreukázal. Súdu prvej inštancie a ani v odvolacom konaní nepredložil také dôkazy, ktoré by preukázali správanie navrhovateľa voči odporcovi v rozpore s dobrými mravmi, tak ako to má na mysli zákonné ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Odporca nepredložil v konaní dôkazy, ktorými by preukázal, že sa nachádzal v takej nepriaznivej životnej situácii, na základe ktorej by bol výhradne odkázaný na pomoc od navrhovateľa. Pokiaľ namietal odporca, že navrhovateľ mal vedieť z rozhodnutia okresného súdu č.k. 14Pc/5/2020-54 zo dňa 22.05.2020, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenia neodkladného opatrenia, že odporca potrebuje pomoc od navrhovateľa, je dôležité zdôrazniť, že odporca mal v prvom rade o takúto pomoc navrhovateľa požiadať. Odporca nepredložil dôkaz, z ktorého by bolo preukázané, že žiadal o pomoc navrhovateľa ako aj dôkaz, že navrhovateľ mu následne odoprel poskytnúť pomoc a preto odvolací súd nemohol posúdiť, či správanie navrhovateľa voči odporcovi je v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež nepredložil žiadny dôkaz, že by ho navrhovateľ ponižoval, ohováral, poškodzoval mu meno. Išlo iba o tvrdenie odporcu, bez dôkazov. Odvolací súd nepovažoval odporcom predloženú kresbu navrhovateľa, za dostatočný dôkaz, a to z dôvodu, že išlo o kresbu 10 - ročného dieťaťa, ktorá pri posudzovaní správania sa v rozpore s dobrými mravmi už plnoletého navrhovateľa voči odporcovi nemá výpovednú hodnotu.

23. Je nepochybné, že právo na výživné od povinného musí byť v súlade s dobrými mravmi. Skúma sa však oprávnenie, nie povinnosť. To znamená, že podľa ustanovenia § 75 ods. 2 Zákona o rodine nemožno priznať výživné len v prípade, ak pre to existujú dôvody na strane oprávneného. Predpokladá sa teda také správanie oprávneného voči povinnému, ktoré spôsobí stratu práva priznať výživné. Odporca nepredložil v konaní také dôkazy, ktoré by preukázali také správanie navrhovateľa voči odporcovi, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi a preto považoval odvolací súd námietku odporcu za nedôvodnú.

24. K odvolacej námietke odporcu, ktorý namietal nevykonanie dôkazov, a to konkrétne nevyžiadanie si výpisov z bankových účtov matky navrhovateľa a navrhovateľa odvolací súd konštatuje, že aj podľa názoru odvolacieho súdu odporcom navrhované vyžiadanie si výpisov z bankových účtov matky navrhovateľa a navrhovateľa je nadbytočné. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie v oblasti preskúmania pomerov u matky navrhovateľa (nájomná zmluva zo dňa 10.01.2018, potvrdenie o ukončení podnikania matky navrhovateľa zo dňa 17.06.2020, zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá medzi spoločnosťou COFIDIS, a.s., pobočka zahraničnej banky a matkou navrhovateľa, potvrdenie o výške príjmu ručiteľa zo závislej činnosti, alebo iného pravidelného príjmu na matku navrhovateľa zo dňa 09.11.2021, výplatné pásky matky navrhovateľa za obdobie máj 2020 až jún 2020), z ktorých podľa názoru odvolacieho súdu boli dostatočne objasnené skutočnosti o pomeroch matky, ktoré boli pre rozhodnutie významné. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že matka navrhovateľa na rozdiel od odporcu poskytuje navrhovateľovi bývanie a stravovanie, a v čase pobytu navrhovateľa v domácnosti matky prispieva matka aj osobnou starostlivosťou o navrhovateľa, ktorá je daná na roveň finančným plneniam. Odvolací súd ďalej konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie aj v prípade navrhovateľa (Smlouva o ubytovaní zo dňa 06.05.2020, Potvrzení o studiu XXXXzo dňa 8.9.2020 a zo dňa 1.3.2020, výdavky navrhovateľa (čl. spisu 16-17, 93-95)) a preto vyžiadanie si výpisu z bankového účtu navrhovateľa na návrh odporcu, odvolací súd považoval za nadbytočné a nevhodné. Je nepochybné, že navrhovateľovi, ktorý je od roku 2019 študentom Masarykovej univerzity v Brne, Lekárskej fakulty, od začiatku štúdia v odbore všeobecné lekárstvo a od roku 2021 v odbore stomatológia (ako vyplýva z „Potvrzení o studiu“ zo dňa 1.3.2020 a zo dňa 8.9.2020), pri tak náročnom štúdiu v dvoch odboroch, prezenčnou (dennou) formou výučby neostáva priestor na pracovnú resp. brigádnickejšiu činnosť a preto z tohto dôvodu odvolací súd považoval návrh odporcu za účelom zistenia prípadných príjmov z brigádnickej činnosti za nadbytočný. Odvolací súd konštatuje, že aj v prípade navrhovateľa boli dostatočne zistené a objasnené pomery súdom prvej inštancie, ktorý správne dospel k záveru o potrebe zmeny rozhodnutia naposledy určenej vyživovacej povinnosti odporcu k navrhovateľovi.

25. Odporca namietal aj nesprávnu interpretáciu vyčíslených nákladov z 27. 12.2021. K tejto odvolacej námietke odvolací súd uvádza, že odporca sám uviedol, že má výdavky, vo výške 1.100 eur mesačne, avšak namietal, že časť jeho výdavkov je neuspokojená a je nútený si požičiavať. Odporca však v konaní nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal, že je nútený na uspokojenie svojich potrieb si požičiavať

finančné prostriedky, a ani nepreukázal, ktorá časť vyčíslených nákladov zostáva neuhradená. Uvedená odvolacia námietka preto nebola dôvodná.

26. Odporca v odvolaní namietal porušenie práva na spravodlivý súdny proces a to z dôvodu, že podľa jeho názoru ho súd prvej inštancie posudzoval oveľa prísnejšie ako matku navrhovateľa a to tým, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy (výpis z bankových účtov matky navrhovateľa za obdobie 10 rokov, výpis z bankových účtov navrhovateľa). Odvolací súd k námietke odporcu v súvislosti s porušením práva na spravodlivý súdny proces primárne zdôrazňuje, že do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Podľa názoru odvolacieho súdu však z práva na spravodlivý súdny proces pre odporcu nevyplýva právo na to, aby súd prvej inštancie sa stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami o priebehu konania ako aj povinnosťou vykonať každý navrhnutý dôkaz (I. ÚS 49/2001). Podľa názoru odvolacieho súdu tým, že súd prvej inštancie neakceptoval návrhy na vykonanie dokazovania na ktorých trval odporca, nemôže samo osebe viesť k záveru o porušení práv odporcu. Zásah do práva na spravodlivý súdny proces by v tejto súvislosti podľa názoru odvolacieho súdu bolo možné konštatovať len vtedy, ak by nevykonanie navrhovaných dôkazov bolo zjavne neodôvodnené a chýbala by predchádzajúca racionálna úvaha súdu prvej inštancie vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania, o ktorý prípad podľa názoru odvolacieho súdu nejde. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia v bode 43. rozsudku uviedol, prečo nevykonal odporcom navrhnuté dôkazy a aj podľa názoru odvolacieho súdu v predmetnej veci bolo vykonané dostatočné dokazovanie (čo vyplýva aj z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise) ohľadom schopností, možnosti a majetkových pomerov nielen u odporcu, ale aj navrhovateľa a matky navrhovateľa a preto odvolací súd námietku o porušení práva na spravodlivý súdny proces vyhodnotil ako neopodstatnenú.

28. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 52 CMP, a preto rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).